

Reglement voor de opname van een archeologisch ensemble in het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 - Voorwerp

Dit reglement bepaalt de voorwaarden en procedures voor de opname van archeologische ensembles uit de provincie Vlaams-Brabant in het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant te Asse. Dit reglement heeft een effectief en efficiënt verloop van de processen met betrekking tot de opname als doel.

Art. 2 – Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

1. archeologisch ensemble: het geheel van archeologische artefacten en onderzoeksdocumenten afkomstig van een archeologisch onderzoek, zoals gedefinieerd in artikel 2.1, 6. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;
2. de uitlener: de eigenaar van het archeologisch ensemble en/of de door de eigenaar aangestelde tussenpersoon;
3. de lener: de provincie Vlaams-Brabant;
4. depotbeheerder: een door de provincie aangestelde medewerker die als taak heeft het depot te beheren;
5. vondst : bij archeologisch onderzoek aangetroffen object;
6. staal: een selectie uit het sediment van een laag.

Art. 3 - Toepassingsgebied en voorwaarden

§1. Het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant te Asse staat in voor de opname van archeologische ensembles in zoverre:

1. het ensembles zijn, afkomstig van het grondgebied van de provincie Vlaams-Brabant;
2. het integrale archeologische ensembles betreft. Voor alle andere gevallen beoordeelt de deputatie geval per geval of uitzonderlijk tot aanvaarding kan overgegaan worden. Het archeologisch ensemble moet minimaal zijn uitgewerkt en beschreven, inclusief een standaardrapportage conform de geldende decretale verplichtingen;
3. het archeologisch ensemble niet meer dan 1/10de van de beschikbare depotruimte inneemt;
4. het ensemble de verantwoordelijkheid of de draagkracht van het depot niet overschrijdt;
5. de specifieke bewaaromstandigheden die de vondsten vragen in het depot kunnen gegarandeerd worden, wat door de depotbeheerder naar eigen inzicht wordt bepaald;
6. de uitlener zich akkoord verklaart met het opvolgen en bekostigen van aanbevelingen inzake (her)verpakking en de nodige conservatie- of consolidatiebehandelingen, geformuleerd door de depotbeheerder;
7. het archeologisch ensemble voldoende informatie bijdraagt aan de kennis over het verleden.

§2. Op basis van de criteria bepaald in paragraaf 1 heeft de depotbeheerder het recht om onder bepaalde omstandigheden archeologische ensembles, die voor opname worden aangemeld, te weigeren of naar meer gespecialiseerde opslag door te verwijzen, of bepaalde ensembleonderdelen, te selecteren voor teruggave of vernietiging, in overleg met de uitlener en na documentatie. De recentste versie van de Code van Goede Praktijk voor archeologie en metaaldetectie (CvGP) geldend op het moment van uitvoering, bepaalt de algemene en specifieke vereisten voor aanlevering aan het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant betreffende materiaal, verpakking, opgravingsdocumenten en het overdrachtdossier. Ensembles gevormd voor de CvGP in voege was, dienen zich wat de fysieke toestand betreft zo veel mogelijk te conformeren aan de geldende CvGP bij aanlevering.

§3. Archeologische ensembles die afkomstig zijn van vervuilde sites vallen onder VLAREM 2 en ARAB. Indien toegelaten binnen dit kader, kunnen deze ensembles worden overgedragen in overleg met de depotbeheerder.

Art. 4 - Eigendom

De uitlener blijft te allen tijde eigenaar van het archeologisch ensemble dat in het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant wordt opgenomen. Het archeologisch ensemble wordt uitgeleend. Hiertoe wordt een bruikleenovereenkomst gesloten tussen de provincie en de uitlener, waarin de rechten en plichten van beide partijen worden omschreven. De deputatie mandateert het diensthoofd erfgoed om deze overeenkomst te sluiten.

Hoofdstuk 2. Procedure

Art.5 – Algemene bepaling procedure

De depotbeheerder heeft het recht op elk ogenblik de procedure bepaald in hoofdstuk 2 stop te zetten, wanneer blijkt dat aan de specifieke vereisten bepaald in hoofdstuk 3 niet kan voldaan worden.

Art. 6 - Aanvraagprocedure

§1. De uitlener biedt een ensemble aan in bruikleen aan de provincie Vlaams-Brabant. Dit kanproactief, ten vroegste bij de start van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Op dat ogenblik kan de depotbeheerder een principiële beslissing nemen en de aanvaardingsvoorwaarden aan de uitlener meedelen. De depotbeheerder bezorgt een lijst van materiaalsoorten en hun bewaarcategorieën.

§2. De uitlener geeft zo snel mogelijk een inschatting over de soorten en de hoeveelheid aan te leveren vondstmateriaal en vondstdocumentatie.

§3. De uitlener neemt contact op met de depotbeheerder wanneer er iets substantieel betreffende de soort of hoeveelheid aan te leveren materiaal verandert en zodra definitief duidelijk is welke hoeveelheid dozen in welke bewaarcategorieën zal aangeleverd worden.

Art. 7 - Voorlopige aanvaarding

§1. De vondstdocumentatie en de archeologienota of het archeologierapport worden eerst aangeboden aan het Onroerend Erfgoeddepot. Als na controle hiervan door de depotbeheerder blijkt dat deze voldoen aan de aanvaardingsvoorwaarden, bepalen de depotbeheerder en de uitlener in onderling overleg het moment van de overdracht van het ensemble.

§2. Het volledig archeologisch ensemble wordt als één geheel aangeleverd. De uitlener staat in voor het transport naar het depot. Bij de voorlopige aanvaarding van het ensemble wordt door beide

partijen een document ondertekend waarin de duur van de periode bestemd voor de controle van de juistheid van de levering en de termijn voor ophaling bij niet-aanvaarding duidelijk wordt vermeld.

Art. 8 - Definitieve aanvaarding en opname in depot

Bij de definitieve aanvaarding wordt het ensemble definitief in het depot opgenomen. Deze opname wordt vastgelegd in een bruikleenovereenkomst, zoals vermeld in artikel 4.

Art. 9 - Niet-aanvaarding en teruggave

Bij niet-aanvaarding wordt het archeologisch ensemble aan de uitlener teruggegeven. De beslissing voor niet-aanvaarding wordt per brief of e-mail aan de uitlener meegedeeld. Bij teruggave haalt de uitlener na afspraak met de depotbeheerder op eigen kosten het archeologisch ensemble terug op bij het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant.

Hoofdstuk 3. Specifieke vereisten betreffende materiaal, verpakking en opgravingsdocumenten

Art. 10 - Verpakking en behandeling

Verpakking en behandeling van vondsten en stalen dient te gebeuren volgens de geldende decretale verplichtingen. De aanlevering van andere vormen van staalnames die niet decretaal bepaald zijn, moeten met de depotbeheerder tijdens de aanvraagperiode worden besproken. De depotbeheerder controleert de verpakking en de behandeling van vondsten en stalen.

Art. 11 - Vondsten

§1. Vondsten worden aangeleverd in een schimmelvrije, stabiele toestand, d.w.z. dat gennoemenswaardige achteruitgang zal plaatsvinden. Objecten met specifieke bewaarcondities worden alleen in minimaal geconserveerde toestand aanvaard.

§2. De vondsten zijn gereinigd, gedroogd of blijven vochtig (afhankelijk van de bewaarcategorie), geconserveerd, geordend, uitgesplitst per materiaalsoort en binnen elke materiaalsoort verpakt per vondstnummer en per bewaarcategorie.

§3. Omwille van praktische redenen wordt archeologisch glas zo droog mogelijk aangeleverd. Indien nat glas gedroogd en gestabiliseerd moet worden, wordt dit uitgevoerd door een conservator op kosten van de uitlener.

Art. 12 - Stalen

§1. De stalen zijn verwerkt (gezeefd/gefloteerd en gedroogd), geordend, uitgesplitst en verpakt per vondstnummer en per bewaarcategorie. Alle coherente groepen van staalnames zijn voorzien van een uitgebreid assessmentrapport. De stalen zijn schimmelvrij en stabiel, d.w.z. dat geen noemenswaardige achteruitgang zal plaatsvinden.

§2. Natte of relatief vochtige residuen of stalen worden in regel enkel aanvaardmits duidelijke motivering in het archeologierapport of eindverslag en volgens de voorschriften in de geldende CvGP.

§3. De aanlevering van onverwerkte stalen moet tijdens de aanvraagperiode worden besproken met de depotbeheerder die verdere instructies geeft.

Art. 13 - Opgravingsdocumenten

§1. De opgravingsdocumenten, worden zowel digitaal als analoog aangeleverd indien beschikbaar. Indien originele analoge stukken niet kunnen worden aangeleverd, moeten kwaliteitsvolle kopies (in oorspronkelijke kleuren) deze originele stukken vervangen.

§2. Complexe digitale bestanden mogen enkel worden aangeleverd mits beschrijving van de metadata. Hierover moet duidelijk gecommuniceerd worden met de depotbeheerder.

§3. De opgravingsdocumenten worden geordend, ingedeeld en voorzien van een inhoudsopgave.

§4. De opgravingsdocumenten dienen in een fysiek goede en stabiele conditie aangeleverd, vrij van levende contaminatie, zodat geen achteruitgang mogelijk is.

Art. 14 - Verpakking

§1. De vondsten en stalen worden uitgesplitst per materiaalsoort en vervolgens binnen elke materiaalsoort verpakt per vondstnummer volgens de algemeen aanvaarde normen voor elke specifieke materiaalsoort en volgens de specifieke richtlijnen van de depotbeheerder. Bij twijfel wordt vooraf contact opgenomen met de depotbeheerder.

§2. De verpakkingseenheden zijn PP of PE bakken van euronorm formaat zoals bepaald door de depotbeheerder. De stalen kunnen eveneens verpakt worden in polypropyleen emmers van het type dat in het depot worden gebruikt. De opgravingsdocumenten worden, voor zover ze bestaan uit papier, verpakt in zuurvrij kartonnen archiefdozen. Analoge foto's worden verpakt in tyvek enveloppes die op hun kant in een afgesloten zuurvrije doos worden geplaatst.

§3. Een verpakkingseenheid kan een of meerdere individuele verpakkingen bevatten. De verpakkingen zijn steeds goed passend. Het maximum gewicht per verpakkingseenheid bedraagt 10 kg.

Over de verpakking van vondsten buiten formaat wordt overleg gepleegd met de depotbeheerder.

§4. Archeologisch complete, (vrijwel) gave of gerestaureerde, unieke of wetenschappelijk waardevolle arte- en ecofacten die uitzonderlijk of museumwaardig zijn, zijn voorzien van een uniek inventarisnummer en afzonderlijk verpakt.

§5. Het verpakkingsmateriaal dat gebruikt werd om de vondsten te verpakken, kan niet worden teruggevorderd door de uitlener. De uitlener krijgt de stukken wel verpakt terug indien hij ze niet meer in dit depot wenst onder te brengen.

Art. 15 - Labelen

§1. Op de verpakkingseenheden staat de volgende informatie:

1. projectcode;
2. uniek nummer van de verpakkingseenheid, zoals schriftelijk verstrekt door de depotbeheerder;
3. gemeente van de opgraving/vondst;
4. locatie: naam opgraving/toponiem;
5. jaar opgraving/vondst;
6. archeologische uitvoerder;
7. bewaarcategorie;
8. indien van toepassing: aanduiding breekbaar, aanduiding behandeld met schadelijke stoffen (mét de naam van de stof), aanduiding tentoonstellingswaardig, aanduiding staal.

§2. Bij elke individuele verpakking met vondst(en) of staal/stalen hoort een waterbestendig vondstkaartje van zuurvrij materiaal beschreven met potlood of watervaste, lichtechte inkt. Het vondstenkaartje bevat de noodzakelijke informatie zoals bepaald in de geldende Code van Goede Praktijk voor archeologie en metaaldetectie (CvGP) geldend op het moment van uitvoering. Vondstenkaartjes gevormd voor de CvGP in voege was, dienen zich zo veel mogelijk te conformeren aan de geldende CvGP bij aanlevering.

Hoofdstuk 4. Overdrachtdossier

Art. 16 - Samenstelling overdrachtdossier

§1. Het overdrachtdossier bestaat uit:

1. het ingevulde registratiesjabloon of databank met minimale informatie overeenkomstig het registratieformulier
2. een lijst van verpakkingseenheden;
3. een lijst van vondsten in relatie tot de verpakkingseenheden;
4. een lijst van verpakte stalen in relatie tot de verpakkingseenheden;
5. een lijst van foto's ;
6. foto's van objecten;
7. de onderzoeksdocumenten;
8. een aparte lijst van de geconserveerde en/of gerestaureerde vondsten, met een lijst van de gebruikte, eventueel schadelijke stoffen en een technische fiche van elk van deze producten;
9. een exemplaar van het conserverings- of restauratierapport van alle geconserveerde en/of gerestaureerde vondsten;
10. assessmentrapporten;
11. archeologienota en/of archeologierapport;
12. alle digitale bestanden moeten voorzien zijn van hun bijhorende metadata

§2. De gegevens worden zowel digitaal als in hard-copy aangeleverd. Alle digitale bestanden voldoen aan de standaarden, opgelegd door de depotbeheerder.

Art. 17 - Eindverslag

De uitlener bezorgt binnen de twee jaar na aanlevering van het archeologisch ensemble ook het decretaal verplichte eindverslag. De uitlener bezorgt of signaleert aan de depotbeheerder publicaties over het archeologische ensemble dat in het depot in bewaring is.

Hoofdstuk 5. Aanvullende bepalingen

Art. 18 - Wederzijdse verantwoordelijkheden

§1. Alle elementen van het archeologisch ensemble worden door de uitlener geregistreerd in het algemeen voorgesteld registratiesjabloon (te downloaden op www.depotwijzer.be). De elementen kunnen desgewenst ook aangeleverd worden in een databank, voor zover de inhoudelijke gegevens uit deze databank overeenkomen met de vereiste minimumgegevens zoals aangegeven in het registratiesjabloon. Het datamodel van de aangeleverde databank is niet belangrijk, wel de inhoudelijke gegevens uit deze databank, die desgewenst in een ander formaat opgeslagen worden dan de oorspronkelijke databank, mits behoud van de functionaliteiten en relaties.

§2. Het registratiesjabloon bevat een handleiding met voorbeelden van de in te vullen velden. Alle velden die als minimaal te registreren worden aangegeven door de depotbeheerder, worden ingevuld. Uitzondering hierop is de groep locatie die door de depotbeheerder wordt ingevuld bij de controle.

§3. De uitlener staat in voor een correcte registratie, verpakking en aanlevering van de vondsten.

§4. De uitlener verbindt zich ertoe de nodige conservatie- en consolidatiebehandelingen te betalen.

§5. De provincie Vlaams-Brabant verbindt zich ertoe als lener het archeologisch ensemble als een goede huisvader te bewaren op basis van een risicoanalyse en calamiteitenplan voor het depot. Deze bewaring gebeurt in principe kosteloos.

§6. De provincie Vlaams-Brabant sluit geen specifieke verzekering af, buiten de gangbare brandverzekering. Specifieke verzekering dient te gebeuren door de uitlener indien hij dit wenst. De uitlener kan geen schadevergoeding eisen bij schade door calamiteiten aan dit archeologisch ensemble.

§7. De uitlener geeft de lener de toestemming om objecten uit het desbetreffende ensemble te gebruiken voor eigen tentoonstellingen, didactische doeleinden en onderzoek. De lener zal hiervan steeds de uitlener op de hoogte brengen.

§8. De uitlener geeft de lener de toestemming om objecten uit het desbetreffende ensemble in tijdelijke onderbruikleen uit te lenen aan derden voor tentoonstellingen, didactische doeleinden en onderzoek. De lener zal bij uitleen steeds de uitlener hiervan op de hoogte brengen. De lener ziet er op toe dat de onderbruikleennemer alle geldende regels en aanbevelingen inzake (her)verpakking en nodige conservatie- of consolidatiebehandeling voor het vervoer, tentoonstelling en onderzoek nauwgezet opvolgt. De lener zal steeds een onderbruikleenovereenkomst afsluiten met de onderbruikleennemer. De deputatie mandateert het diensthoofd erfgoed om deze overeenkomst te sluiten.

Art. 19 – Opheffingsbepaling

Het 'Reglement voor de opname van een archeologisch ensemble in het Onroerenderfgoeddepot Vlaams-Brabant' van 22 januari 2015 wordt opgeheven op zondag 25 november 2018 .

Artikel 20 - Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op maandag 26 november 2018.

Contact

Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant, Tel. 016 26 76 10, erfgoeddepot@vlaamsbrabant.be

Datum van goedkeuring van het reglement: 13-11-2018

Datum van inwerkingtreding van het reglement: 26-11-2018

Datum van publicatie: 19-11-2018